

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne ønsker en politisk debat om indholdet af aktstykke nr. 6 af 2. oktober 2001 (se bilag 1), der under nærmere angivne betingelser bemyndiger kirkeministeren til at give Brøndby Kommune tilsagn om, at staten vil betale Brøndby Kommune det beløb, som kommunen måtte skulle betale ud over 3,0 mio. kr. ved overtagelsen fra Københavns Kommune af det i Brøndby Kommune beliggende areal udlagt til muslimsk begravelsesplads, herunder påløbne renter og sags- og salgsomkostninger.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at beslutningen om at etablere en gravplads for muslimer giver anledning til særlig bekymring, fordi etableringen af muslimske gravpladser sædvanligvis forudsætter, at gravpladserne skal blive liggende »til evig tid«. Begrebet »til evig tid« er ikke foreneligt med dansk lovgivning.

Det er åbenlyst problematisk, at et jordareal udlægges til et bestemt formål »til evig tid«. Man kan næppe bygge et moderne samfund op, hvis man til evig tid skal tage hensyn til gravpladser, der måtte ligge i vejen for den moderne udvikling af samfundet.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at religion hverken kan eller skal stå i vejen for det moderne oplyste samfund. Kristne stiller ikke ultimative krav til fredningsbestemmelserne for gravpladser, og mange danske kirkegårde er blevet nedlagt gennem årene, når udviklingen har krævet det. Dansk lovgivning er fornuftig, fleksibel og tillader en dynamisk udvikling af samfundet og tillader, at elementer som gravsteder, der står i vejen for udviklingen, kan fjernes eller flyttes efter udløbet af den gældende fredning på typisk 30 år. Blandt andet derfor er Danmark et af de rigeste og fredeligste samfund i verden. Fredningsperioden kan forlænges, men det er en privat sag.

I Danmark kaldes gravpladser for kirkegårde, og kirkegården er Danmarks offentlige begravelsesplads, og alle skal begraves der, hvad enten man er kristen, ateist, buddhist, muslim eller andet. Jorden på kirkegården er ikke særligt indviet jord, da der ikke knytter sig særlige kirkelige handlinger til en kirkegård. Gravsikikken er i Danmark den, at man som udgangs-

punkt begraves i øst-vestlig retning, mens muslimer begraves nord-syd. Det betyder, at man på nogle kirkegårde har indrettet særlige afsnit, hvor muslimer kan begraves, fordi retningen er anderledes.

Hvis alle gravpladser skulle blive liggende evigt, ville der komme til at ligge gravpladser i vejen mange steder i landet, og i sidste ende ville alt blive til gravpladser. Det meste af København mellem de gamle volde og søerne er faktisk gamle kristne gravpladser, men disse er for mange år siden sløjfet af hensyn til den moderne byudvikling, og heldigvis for det.

Forslagsstillerne er bekymret for de muslimske gravpladser, ganske enkelt fordi det kan frygtes, at de i længden kommer til at ligge i vejen for det moderne samfund og kan komme til at blive omdrejningspunkt for fremtidige uløselige konflikter.

Muslimer skal have mulighed for at blive begravet her i landet, men det skal naturligvis være på samme betingelser, som gælder for alle andre. Det skal (heller) ikke i denne sag ske ved, at der kommer til at gælde særlige regler for én gruppe. Muslimer må begraves på samme betingelser og med samme fredningstider som kristne. Skik følge eller land fly.

Det er ikke muligt at udlægge et areal med en »evig« fredningsbestemmelse, hvilket også fremgår af et svar fra justitsministeren af 8. juli 1998. I spørgsmål nr. S 673 (Folketingsåret 1997-98, 2. samling, Folketingstidende, forhandlingerne side 2749) og spørgsmål nr. S 3856 (Folketingsåret 1999-2000, Folketingstidende, forhandlingerne side 9936), hvor der blev spurgt om, hvorvidt man ved anvendelse af grundlovens § 73 om ekspropriation kunne ekspropriere et areal, der er udlagt til gravplads, har justitsministeren oplyst, at hvis betingelserne i § 73 er opfyldt, vil der kunne foretages ekspropriation af ejendomsret og andre rettigheder, herunder servitutter, der er tinglyst på ejendommen. (Bilag 2).

Herudover er der med spørgsmål nr. S 2664 (Folketingsåret 2000-01, Folketingstidende, forhandlingerne side 8832) og spørgsmål nr. S 59 (Folketingsåret 2000-01, Folketingstidende, forhandlingerne side 348) spurgt til, om en kommende køber af et jordareal